



Reform af EU's domstolssystem

Den Europæiske Unions Domstol har for nylig fremlagt et forslag til en reform af det europæiske domstolssystem, som, efter principielt at være blevet godkendt af Rådet for Den Europæiske Union, nu behandles af Europa-Parlamentet. Reformforslaget er af afgørende betydning, da det tilsigter at styrke effektiviteten af retsplejen på en holdbar måde, hvilket er i de europæiske borgeres interesse.

Forslagets kontekst: stigende antal retssager og uforholdsmæssigt lange sagsbehandlingstider

Retten har i flere år befundet sig i en særdeles vanskelig situation som følge af den stadig stigende mængde retssager, der indbringes for den: antallet af retssager, der anlægges ved Retten, er steget fra 398 i 2000 til 912 i 2014. Denne iøjnefaldende stigning synes at være af strukturel karakter, og der består desuden en risiko for, at den fortsætter.

Der er med henblik på at håndtere denne situation allerede truffet flere foranstaltninger, som har medført væsentlige effektiviseringer og opsigtsvækkende resultater for så vidt angår antallet af afsluttede sager. På trods af denne indsats er det imidlertid ikke lykkedes for Retten at dæmme op for den voksende mængde af verserende sager. Heraf følger, at Retten ikke under de nuværende omstændigheder er i stand til på holdbar og effektiv vis at håndtere antallet af og den stigende kompleksitet i de sager, som den skal behandle.

Som følge af denne strukturelle og stigende uligevægt er sagsbehandlingstiden for komplekse sager for Retten, såsom økonomiske sager, steget væsentligt. I denne henseende bemærkes, at en sags uforholdsmæssigt lange sagsbehandlingstid kan medføre en tilsidesættelse af retten til en rettergang inden en rimelig frist, som er sikret ved artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, ligesom den udsætter Unionen for en risiko for at blive dømt i et erstatningssøgsmål, hvis finansielle konsekvenser skal bæres af Unionens budget. På et år er der således allerede blevet anlagt **fem erstatningssøgsmål** for Retten, og der er inden for rammerne heraf nedlagt påstand om i alt **26,8 mio. EUR** i erstatning og renter.

Den af Domstolen foreslåede løsning

På baggrund af denne udfordring udarbejdede Domstolen allerede i 2011 et forslag, som bl.a. havde til formål at øge antallet af dommere ved Retten fra 27 til 39. Dette forslag, som Europa-Kommissionen udtalte sig positivt om, som blev godkendt ved Europa-Parlamentets førstebehandling, og som Rådet gav principielt tilsagn til, blev imidlertid ikke vedtaget, da medlemsstaterne ikke kunne blive enige om måden for udnævnelse af disse yderligere dommere.

På opfordring af formandskabet for Rådet og henset til forværringen af situationen i forhold til 2011 udarbejdede Domstolen i 2014 en forbedring af sit forslag.

Det ajourførte reformforslag har således til formål at styrke den samlede effektivitet af Unionens domstolssystem og at indføre **strukturelle og holdbare løsninger**.

Det er vigtigt at understrege, at dette forslag er resultatet af intens drøftelse og debat mellem de tre retter, som udgør institutionen (Domstolen, Retten og Personaleretten), hvorunder Retten har givet udtryk for at foretrække oprettelsen af en specialdomstol, og Personaleretten har udtrykt sin støtte til den fremlagte løsning. Henset til, at erfaringen (navnlig i forhold til en forøgelse af antallet af referendarer eller oprettelsen af en specialdomstol) viser, at der ikke findes et holdbart alternativ, har Domstolen på vegne af institutionen fremlagt det forslag, som i dag er forelagt EU-lovgiver.

Hvori består Domstolens forslag?

Domstolen foreslår, at der udnævnes 21 dommere med henblik på at styrke Retten i tre etaper:

- i 2015 øges Retten med 12 dommere
- i 2016, ved nyudnævnelsen af dommere til Retten, øges antallet af dommere med 7 ved at integrere Personaleretten i Retten, hvorved Retten vil bestå af 47 dommere
- i 2019, ved den efterfølgende nyudnævnelse af dommere til Retten, øges antallet af dommere endelig med 9, hvorved der samlet vil være 56 dommere.

Denne opdeling i tre etaper er begrundet i retslige hensyn (hensynet til at følge den kontinuerlige udvikling af retssager, der indbringes for Retten) og budgetmæssige hensyn (hensynet til at sprede de budgetmæssige konsekvenser af den foreslåede reform over flere regnskabsår).

Det bemærkes, at dette forslag således ikke kun opfylder Rettens umiddelbare behov, men først og fremmest har til formål på en holdbar måde at styrke effektiviteten af det europæiske domstolssystem i dets helhed.

Indledningsvis vil gennemførelsen af dette forslag gøre det muligt for Retten at **stoppe stigningen af verserende sager** og begynde at behandle allerede indbragte sager. Varigheden af sager for Retten vil følgelig blive forkortet, og risikoen for, at Unionen dømmes for overtrædelse af forpligtelsen til at træffe afgørelse inden en rimelig frist, vil dermed blive formindsket.

Unionens **retslige struktur** vil endvidere blive **mere simpel**, dens samlede effektivitet vil blive styrket, og sammenhængen i retspraksis vil fremmes, idet kun en instans, nemlig Domstolen, vil have til opgave at sikre en ensartet anvendelse af retsreglerne i forbindelse med appelsager.

Som følge af denne reform er det Domstolens opfattelse, at Retten ligeledes vil opnå en større fleksibilitet i behandlingen af retssager, idet Retten ud fra retsplejehensyn kan sættes af flere eller færre dommere i en eller flere afdelinger alt efter vigtigheden af og behovene i hver sag samt udviklingen i antallet af retssager. Reformen har også til formål at sikre og konstant forbedre kvaliteten af og klarheden i retsplejen for de europæiske borgere.

Endelig bør der ikke ses bort fra, at de sager, der indbringes for Domstolen, ligeledes er i konstant stigning. Styrkelsen af Retten vil således gøre det muligt eventuelt at overføre visse kompetencer fra Domstolen til Retten, hvilket i henhold til traktaterne udgør den **eneste løsning** med henblik på at håndtere en stigning af antallet af sager for Domstolen.

Forslagets omkostninger

På budget- og lovgivningsmyndighedernes opfordring har Domstolen accepteret at sænke reformens samlede omkostninger med 25%.

Reformens samlede nettoomkostninger for alle tre etaper beløber sig dermed til **13,875 mio. EUR** pr. år, hvilket udgør ca. 0,01% af Unionens budget (135 mia. EUR). Sammenlignet med omkostningerne til den reform, der blev foreslået i 2011, er beløbet 23% højere, mens Rettens arbejdsbyrde i samme periode er steget med 43%.

I denne forbindelse skal det understreges, at såfremt der ikke træffes en afgørelse snarest muligt, vil situationen hurtigt forværres til skade for både Unionens borgere og budget. Henset til størrelsen af de omhandlede beløb består der en ikke uvæsentlig risiko for den tilfredsstillende funktion af det indre marked, hvis der ikke findes en langsigtet løsning. Størrelsen af de bøder, som er pålagt af Kommissionen og indbragt for Retten, og tilbagebetalinger, der er pålagt i sager om statsstøtte, beløber sig til milliarder af euro, som udgør beløb, der er blokeret indtil domsafsigelsen, og dermed ikke tilføres det indre marked.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127